

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE
OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

የፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ
አዲስ አበባ ግድግዳ ፲፭ ቀን ጥር ፲፱፻፲፱ ዓ.ም

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ሲቀጥል

27th Year No.26
ADDIS ABABA 15th April, 2021

ገጽ

አዋጅ ቁጥር ፩፻፱፻፳፱/፪፻፲፱
ፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ፲፭ ፪፻፱፻፳፱

Content

Proclamation No 1234/2021
Federal Courts Proclamation Page 13226

አዋጅ ቁጥር ፩፻፱፻፳፱/፪፻፲፱ ፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-
መንግስት የዳኝነት ሥልጣን በፌዴራል እና በክልሎች
ፍርድ ቤቶች በመሆኑ፤

ገንዘብ ስሙ በፍርድ ሊወሰን የሚገባውን
ጉዳይ ለፍርድ ቤት የግንኙነት ወሳኔ ወይም ፍርድ
የግንኙነት መብት ያለው ሰው በሆነው ህግ መንግስት
የተደነገገ በመሆኑ፤

ፌዴራል ፍርድ ቤቶች ለሕግ የበዳሪነት
ለሰጠን እና ዲሞክራሲያዊ መብቶች መከበር
የበከፋቸውን የግዴታዎች ግን የሚወጡበትን ሥርዓት
መዘርጋት በግብረሰብ፤

ፌዴራል ፍርድ ቤቶች በሕግ መንግስት
ለሰጣቸው ንጉስ በተደነገገው መሠረት ተግባራቸውን
ተወያዩት በሰበሰቡ ሁኔታ ውጪታግ፤ ተልዋቂ፤
ተደራሽ እና ተግባራዊ የሆነ አገልግሎት መስጠታች
አስፈላጊ በመሆኑ፤

የዳኝነት ሥርዓቱን ለማወናከር የፌዴራል ፍርድ
ቤቶች በበጀት ምደባና አስተዳደር በሰበሰቡ ሁኔታ ትኩረት
ምደባ እንዲሁም አስተዳደር ረብረብ ችለው
የሚሰሩበትን የሕግ ግዴታና እና የአሰራር ሥርዓት
መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፤

PROCLAMATION NO.1234/2021 FEDERAL COURTS PROCLAMATION

WHEREAS, in the Federal Democratic
Republic of Ethiopia Constitution, judicial power
is vested in both the Federal and the Regional
courts;

WHEREAS, the Constitution stipulates that
everyone has a right to bring justiciable matter to
obtain a decision or judgment from a court of
law; irreplaceable;

WHEREAS, it is necessary to establish a
system in which Federal Courts play an
inimitable role in enforcing the rules of law and,
protection of human and democratic rights;

WHEREAS, it is necessary to ensure that
Federal Courts do provide effective, efficient,
accountable and predictable service (in accordance
with judicial independence mentioned in the
provision of the Constitution,

WHEREAS, establishing a legislative framework
under which courts would have full autonomy to
manage their own budget, recruit and assign their
non-judicial personnel, and administer
themselves is essential for a strong judiciary.

የፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር ፳፭/፲፱፻፺፭ በተደጋጋሚ መሻሻሉ ለአስራሮ አመቺ ባለመሆኑና በተሻሻለ አዋጅ መተካት ስላስፈለገ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንተጽ ፶፭ ንቡስ አንቀፅ (፩) መሠረት የግዚተለው ታውሻል።

የዕረፍ አገጽ ጠቅላላ

፩. ስም ርዕስ

ይህ አዋጅ የፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር ፳፭/፲፱፻፺፭ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ፡

- ፩/ "ሕገ መንግሥት" ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት ነው።
- ፪/ "የፌዴራል መንግሥት ሕጎች" ማለት በፌዴራል መንግሥት ሥልጣን ከሌለ ሥር የሚወድቁ ጉዳዮችን የሚመለከቱ በሥራ ላይ ያሉ ሕጎችን ይዟል።
- ፫/ "ፌዴራል ፍርድ ቤቶች" ማለት የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት፣ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እና የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ናቸው።
- ፬/ "መሠረታዊ የሆነ የሀገር ስህተት" ማለት ተጥሎ ከተዘረዘሩት መካከል አንዱ እና ፍትህን የሚያዛባ ጉልህ የሆነ ስህተት ያለበትን በዚህ አዋጅ አንተጽ ፲ መሰረት በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ለበር ሰሚ ችሎት ሊታዩ የሚችሉ የመሠረዳ ጫና፣ ፍርድ፣ ብይን፣ትእዛዝ ናቸው።
- ሀ) የሕገ መንግሥቱን ድንጋጌዎች የሚቃረን፤
- ለ) ሕገን አላገባብ የሚተረጉም ወይም ለጉዳዩ አገባብነት የሌለውን ሕግ የሚጠቅስ፤
- ሐ) ለክርክሩ አገባብነት ያለው ጭብጥ ላይ ያዘ ወይም ከክርክሩ ጋር የማይዛመድ አገባብነት የሌለው ጭብጥ ተይዞ የተወሰነ፤

WHEREAS, the frequent amendment of the Federal Courts Proclamation No. 25/1975 makes inconvenience to work and necessary of having an amended Proclamation;

NOW THEREFORE, in accordance to the Article 55 Sub-Article (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows.

CHAPTER ONE GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Federal Courts Proclamation No. 1234/2021"

2. Definitions

In this proclamation:

- 1/ "Constitution" means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 2/ "Laws of the Federal Government" includes all laws in force that are consistent with the Constitution and relating to matters that fall within the competence of the federal government as specified in the Constitution;
- 3/ "Federal Courts" means the Federal Supreme Court, the Federal High Court and the Federal First Instance Court;
- 4/ "Basic or fundamental error of law" shall be final judgment, ruling, order or decree which may be filed in Federal Supreme Court Cassation division pursuant to Article 10 of this Proclamation and/or contains either one or similar of the following basic errors and grossly distresses justice:
 - a) in violation of the constitution
 - b) by misinterpreting a legal provision or by applying an irrelevant law to the case;
 - c) by not framing the appropriate issue or by framing an issue irrelevant to the litigation.

- 8/ በተለያዩ ክልሎች ወይም በኢ.ዲ.ሪ.ና በክልላዊ ፍርድ ቤቶች የሥልጣን ክልል ሥር በሚወድቱና በተያያዙ ወንጀሎች፤
 - 9/ በተለያዩ ቤሔሮች፣ ቤሔረሰቦች፣ ሳጥኖች፣ በዐይግናት ተከታዮች ወይም በፖለቲካ ቡድኖች መካከል ከተፈጠረ ጉጥት ጋር የተያያዙ ወንጀሎች፤
 - 10/ በኢ.ዲ.ሪ. —ንጉሥት የተረገጠ የገቢዊ ገቢዎች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎች፤
 - 11/ በኢ.ዲ.ሪ. መንግሥት የገንዘብ እና ኢኮኖሚ ጥትዮች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎች፤
 - 12/ በታወቁ ገንዘቦች፣ የገንዘብ ወይም የጥበትና ሰነዶች፣ ቲያብሮች ወይም መሳሪያዎች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎች፤
 - 13/ የዚህ አጥጋቢ አንቀጽ 13 ንዑስ አንቀጽ (ዩ) እና አንቀጽ 13 ንዑስ አንቀጽ (ዩ) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ከሪ ግጦት ጽኑ እሥራት በላይ ሊያስተጣ የሚችሉ የውጭ ሀገር ቤንች ተበዳይ ወይም ተከላሽ የሆኑባቸው ወንጀሎች፤
 - 14/ የኢ.ዲ.ሪ. መንግሥት ባለሥልጣናት በግናቸውም የወንጀል ጉዳዮች እና የኢ.ዲ.ሪ. መንግሥት ሠራተኞች በሥራቸው ወይም በኃላፊነታቸው ምክንያት ተጠያቂ የሚሆኑባቸው የወንጀል ጉዳዮች፤
 - 15/ በኢ.ዲ.ሪ. መንግሥት ገብረቶች ላይ በሚፈጸሙ እና የአጥጋቢ አንቀጽ 13 ንዑስ አንቀጽ (ዩ) እና አንቀጽ 13 ንዑስ አንቀጽ (ዩ) እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ከሪ ግጦት ጽኑ እሥራት በላይ ሊያስተጣ የሚችሉ ወንጀሎች፤
 - 16/ ለከተማ አስተዳደር ፍርድ ቤቶች በቻርተር አጥጋቢ ከተሰጣቸው የገንዘብ መተላለፍ እና በወንጀል ሕግ ሥነ-ሥርዓት እና የግስረጃ ሕግ መሠረት የሚቀርቡ የብርብራ ትዕዛዝ የመያዣ ትዕዛዝ፣ የእምነት ቃል፣ የተያዘ ሰው በተመለከተ በጊዜ ተጠሮ ጥያቄና የጥበትና ጉዳይ ላይ መርምሮ ትዕዛዝ መስጠት ጉዳዮችን ከግዛት በተጨማሪ በግል አቤቱታ አቅራቢነት የሚያስገባው የወንጀል ጉዳዮችን የሚመለከቱ ሆኖ ከእነዚህ ውጭ ያሉ የወንጀል ጉዳዮች በኢ.ዲ.ሪ. ፍርድ ቤቶች የሚዳኙ ይሆናሉ፤
 - 17/ በኢ.ዲ.ሪ. ሕጎች በተጠቀሱ ጉዳዮች፤
 - 8/ crimes falling under the jurisdiction of courts of different regions or under the jurisdiction of both the federal and regional courts as well as concurrent offences;
 - 9/ crimes connected with conflicts between various nations, nationalities, ethnic, religious or political groups;
 - 10/ crimes against customs duty and tax revenues of the Federal Government;
 - 11/ crimes against the fiscal and economic interests of the Federal Government;
 - 12/ crimes against currencies, government bonds or security documents, official seals, stamps or instruments;
 - 13/ without prejudice to Article 12 Sub-Article (2) and Article 15 Sub-Article (2), crimes of which foreigners are victims or defendants that entailing more than 5 years' rigorous imprisonment;
 - 14/ crimes committed by officials and employees of the Federal Government in connection with their official responsibilities or duties;
 - 15/ without prejudice to Article 12 Sub-Article (2) and Article 15 Sub-Article (2) of this Proclamation, crimes committed against the property of the Federal Government and which entail more than 5 years' rigorous imprisonment;
 - 16/ City Administration courts in accordance to Charter Proclamation. In addition to reviewing cases related to violations of rules and criminal procedure and procedure code based decisions of search, confession, arrest warrant, inquiry in to appeals and guarantees in appeal other criminal cases will be heard in Federal Courts;
 - 17/ Cases specified by other laws

፩. የፍትሕ ብሔር የዳኝነት ሥልጣን

፩/ የፌዴራል ፍርድ ቤቶች በሚከተሉት የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ሥልጣን ይኖራቸዋል፡-

ሀ) የግለሰብ ዓለም አቀፍ ሕግን በሚመለከቱ ጉዳዮች፤

ለ) የውጭ ሀገርን ፍርድ ወይም ብይን ለማስረጃ በሚቀርብ አቤቱታ፤

ሐ) ዜግነትን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ በሚነሱ ክርክሮች፤

መ) ከመከሰር ጋር በተያያዙ ጉዳዮች፤

ሠ) ዓለም አቀፍ የዲፕሎማቲክ ሕጎችና ልምዶች እንዲሁም ኢትዮጵያ አባል የሆነችባቸው ሌሎች ዓለም አቀፍ ስምምነቶች እንደተጠበቁ ሆነው፣ የውጭ ሀገር አምባሳደሮች፣ ቀንሰላሞች፣ የዓለም አቀፍ ድርጅቶች፣ የውጭ መንግሥታት መኪሎች ተጠያቂ በሆነባቸው ወይም/እና ሌላ መሳሪያ ጥበቃ ያላቸው በኢትዮጵያ ውስጥ የሚኖሩ የውጭ ሀገር ሰዎች ተከራካሪ በሆኑበት ጉዳዮች፤

ረ) የፌዴራል መንግሥት አካል ተከራካሪ በሆነበት ጉዳይ፤

ሰ) የፌዴራል መንግሥቱን ንብረቶች በተመለከተ የሚነሱ ጉዳዮች፤

ሸ) መደበኛ ንዋሪነታቸው በተለያዩ ክልሎች፣ በክልል እና በአዲስ አበባ ከተማ፣ በክልል እና በድረዳዋ ከተማ፣ በአዲስ አበባ ወይም በድረዳዋ ከተማ ውስጥ በሆኑ ሰዎች መካከል የሚነሱ ጉዳዮች፤

ተ) የፌዴራል መንግሥቱ ባለሥልጣናትና ሠራተኞች በስራቸው ወይም በሃላፊነታቸው ምክንያት ኃላፊ በሚሆኑባቸው ጉዳዮች፤

በ) የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፩ ንዑስ አንቀጽ (ዘ) እና አንቀጽ ፲፱ ንዑስ አንቀጽ (ዘ) ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የውጭ አገር ዜጋ ከሳሽ ወይም ተከላሽ የሆነበት ጉዳይ፤

ት) በፌዴራል መንግሥቱ አካላት የተመዘገቡ ወይም የተቋቋሙ የንግድ ድርጅቶችና ማህበሮችን በሚመለከት የሚነሱ ክርክሮች፤

ች) የሚተላለፉ የገንዘብ ሰነዶች በተመለከተ የሚነሱ ክርክሮች፤

5. Civil Jurisdiction

1/ Federal Courts shall have jurisdiction over the following civil cases:

a) Regarding private international law;

b) Application regarding the enforcement of foreign judgment or decision;

c) Involving matters of nationality;

d) Issues in relation to bankruptcy;

e) Without Prejudice to international diplomatic laws and customs as well as other international agreements to which Ethiopia is a party, cases of which foreign ambassadors, consuls, representatives of international organizations, foreign states are held liable or foreign nationals who enjoys privileges and immunities and who resides in Ethiopia are parties;

f) Cases to which a federal government organ is a party;

g) Cases involving the property of the federal government;

h) Cases arising between persons permanently residing in different regions, regions and Addis Ababa, regions and DireDawa, Addis Ababa or DireDawa;

i) Cases of involving the liability of officials or employees of the federal government in connection with their official responsibilities or duties;

j) Without prejudice to Article 12 Sub-Article (2) and Article 15 Sub-Article (2) of this Proclamation, cases in which foreigner is a plaintiff or a defendant;

k) Cases involving business organizations and associations registered with, or established by, federal government organs;

l) Cases involving negotiable instruments;

3. የፌዴራል ፍርድ ቤቶች ስለሚሰሩባቸው የሥነ ሥርዓት ሕጎች

በሥራ ላይ ያሉ የወንጀል እና የፍትሕ ብሔር ሥነ-ሥርዓት ሕጎች ከዚህ አዋጅ ጋር እስካልተቃረኑ ድረስ እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሕጎች በዚህ አዋጅ ባልተሸራጩ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

ምዕራፍ ሦስት

ስለ ፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን

፩. የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን

የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፡

፩/ በሕግ በሚወሰነው መመሪት እንደ ጉዳይ ከአንድ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎት ወደ ሌላ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎት ወይም በውክልና ለክልል ፍርድ ቤቶች የተሰጠ የፌዴራል ጉዳዮችን በሚመለከት ከክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ወደ ፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እንዲዛወር በሚተርፍ ጥያቄ፤ እና

፪/ በሌሎች ህጎች በተጠቀሱ ጉዳዮች።

፪. የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የይግባኝ የዳኝነት ሥልጣን

የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሚከተሉትን ጉዳዮች በይግባኝ የማየት ሥልጣን ይኖረዋል፡

፩/ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመጀመሪያ ደረጃ ሥልጣን ውሳኔ የሰጠባቸው፤

፪/ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በይግባኝ ሰሟነት ሥልጣን የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ከሰጠው ውሳኔ የተለየ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

፫/ የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የፌዴራል ጉዳዮችን በተወካይነቱ በመጀመሪያ ደረጃ ስልጣን አይቶ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

፬/ የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የፌዴራል ጉዳዮችን በተወካይነቱ በይግባኝ ሰሟነት ሥልጣን የክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ከሰጠው ውሳኔ የተለየ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

፭/ በሌሎች ሕጎች የተጠቀሱ ጉዳዮችን።

7. Procedural Laws to be Applied by Federal Courts

The Criminal and Civil Procedure Codes as well as other relevant laws in force shall apply with respect to matters not provided for under this Proclamation insofar as they are not inconsistent therewith.

CHAPTER THREE

JURISDICTION OF THE FEDERAL SUPREME COURT

8. First Instance Jurisdiction of the Federal Supreme Court

The Federal Supreme Court shall have :

1/ first instance jurisdiction over application lodged in accordance with the law for change of venue from one Federal High Court Division to another Federal High Court Division or from Regional Supreme Court to Federal High Court regarding federal matters referred to Regional Courts by delegation; and

2/ Cases specified by other laws.

9. Appellate Jurisdiction of the Federal Supreme Court

The Federal Supreme Court shall have appellate jurisdiction over the following cases:

1/ Decisions of the Federal High Court rendered in its first instance jurisdiction;

2/ Decisions of the Federal High Court rendered in its appellate jurisdiction in variation of the decisions of the Federal First Instance Court;

3/ Decisions rendered by Regional Supreme Court on federal matters in its first instance jurisdiction in exercising its delegation;

4/ Decisions rendered by Regional Supreme Court on federal matters on its appellate jurisdiction in variation of the decision of the Regional High Court, exercising its delegation;

5/ Cases specified by other laws.

1. የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሰበር ሥልጣን

፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት መሠረተኛ የሆኑ የሕግ ሰሌዳት ያላቸው የሚከተሉትን ጉዳዮች በሰበር የማየት ሥልጣን ይኖረዋል፡

ሀ) የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በይግባህ አይቶ የመሠረዝ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

ለ) የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባህ ሰሚ ችሎት የመሠረዝ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

ሐ) የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በዚህ አጥጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (ከ)(ሀ) እና (ዘ) ን በተመለከተ የመሠረዝ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

መ) የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት በዚህ አጥጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (ከ) (ለ) በተመለከተ የመሠረዝ ውሳኔ የሰጠባቸው እና ጉዳዮች ለህዝብ ጥቅም የሀገራዊ ፋይዳ ያላቸው ሲሆኑ፤

ሠ) የክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ወይም የየክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች በሀገር መንግስቱ በተሰጣቸው የጠቅላይ ስልጣን የፌዴራል ጉዳይን አይተፈረሰ የመሠረዝ ውሳኔ የሰጡበት፤

ረ) የአዲስ አበባ ወይም የድራጃዋ ከተማ ፍርድ ቤት የመሠረዝ ውሳኔ የሰጠባቸው፤

ሰ) በሕግ የመዳኘት ሥልጣን በተሰጠው አካል ወይም በሌሎች አካላት የተሰጠ የመሠረዝ ውሳኔ፤

ሸ) አግባብነት ያላቸው የሀገር ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነዉ፤ በፌዴራል ፍርድ ቤት ሊታይ ይችላል በሰበር ጉዳይ ላይ በአግባቡ የክርክር መፍቻ በደረሰው መሠረት የተሰጠ የመሠረዝ ውሳኔ፤

ተ) በሌሎች ሕጎች የተጠቀሱ ጉዳዮች፡፡

፪/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ከአምስት ያላነሱ ጸኞች በተሰየሙበት የሰበር ሰሚ ችሎት የሚሰጠው የሕግ ትርጉም ውሳኔው ከተሰጠበት ቀን ይኖር በየትኛውም ደረጃ በሚገኝ የፌዴራልም ሆነ የክልል ፍርድ ቤት አስገዳጅነት ይኖረዋል፡፡

፫/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሰበር ችሎቶች አስገዳጅ የሕግ ትርጉም የተሰጠባቸውን ውሳኔዎች በኢሌክትሮኒክስ ወይም በህትመት ሚዲያዎች በተቻለ ፍጥነት ያስረጃል፡፡

10. Power of Cassation of the Federal Supreme Court

1/ The Federal Supreme Court shall have the power of cassation over the following cases when they contain basic or fundamental error of law.

a) final decisions of the Federal High Court rendered in its appellate jurisdiction;

b) final decisions of the Federal Supreme Court Appellate Division;

c) final decisions of Regional Supreme Court Cassation Division regarding cases mentioned under Article 2 Sub - Articles(4)(a) and (b) of this Proclamation;

d) final decisions of Regional Supreme Court Cassation Division regarding cases mentioned under Article 2 Sub - Articles(4)(b) of this Proclamation and when these cases have public interest and national importance;

e) final decisions of regional high court or supreme court on federal matters while exercising their constitutionally delegated power of adjudication;

f) final decisions of the highest level of Addis Ababa or Dire Dawa City Court;

g) final decision rendered by organ vested with judicial power or other bodies;

h) without prejudice to the provisions of appropriate law, final decision rendered by an alternative dispute resolution mechanisms regarding case that may be filed in federal court;

i) cases specified by other laws.

2/ Interpretation of law rendered by the Cassation Division of the Federal Supreme Court with not less than five judges shall be binding from the date the decision is rendered.

3/ The Federal Supreme Court shall publicize decisions rendered by its Cassation Divisions on binding interpretation of laws by electronics and print Medias as soon as possible.

የዕረፍ አራት

በሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እና የሰላራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የሥልጣን ሥልጣን

16. የሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ የፍትሕ ብሔር የሥልጣን ሥልጣን

ሐ) የሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ግምታቸው ከብር አስር ሚሊዮን (1 ሚሊዮን ብር) በላይ በሆኑ በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የሥልጣን ሥልጣን ይኖራቸዋል፡

ሀ) የዚህ አዋጅ አንቀጽ 19 እንደተጠበቀ በኋላ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 1 እና 6 መሰረት በሚነሱ ግንኙነት የፍትሕነዊ ጉዳዮች፤

ለ) በአዲስ አበባ እና በድራጃዎች በሚነሱ ግንኙነት የፍትሕነዊ ጉዳዮች፤

ሀ) የዚህ አንቀጽ ገዕዝ አንቀጽ (6)(ሀ) ቢኖርም የሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በሚከተሉት የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የሥልጣን ሥልጣን ይኖራቸዋል፡

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ገዕዝ አንቀጽ (6)(ሀ) እስከ ገዕዝ አንቀጽ (6)(ሀ) ላይ በተጠቀሱት የፍትሕነዊ ጉዳዮች፤

ለ) በሕግ በሚመለከት መሠረት አንድን ጉዳይ ከአንድ የሰላራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎት ወደ ሌላ የሰላራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎት ወይም ወደ ሌላ እንዲዛወር የሚታወቅ ጥያቄ፤

ሐ) በሌሎች ሆኑት የተጠቀሱ ጉዳዮች፡፡

ሀ) በዚህ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች እንዲሁም በሌሎች ሆኑት የተመለከተው ቢኖርም የሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በፍርድ ታያተዉ ለወሰነ የሚችሉ በሆነ መንግስቱ ያዕራፍ ሰባት ሰር የተመለከቱ መሰረታዊ መብቶች እና ነጻነቶችን ለማስከበር ለጉዳዩ ተገቢ የሆነ ፍርድነትዕዛዝ ወይም ዉሳኔ የመስጠት ስልጣን አለዉ።

ለ) ግንኙነት በጉዳዩ ላይ መብት ወይም ጥቅም ያለዉ ሰዉ ወይም ጉዳዩን ለማቅረብ በቂ ያከንያት ያለዉ ሰዉ መሰረታዊ መብቶች እና ነጻነቶችን ለማስከበር ለሰላራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት አቤቱታ ግቅረብ መብት አለዉ።

ሀ) በዚህ አንቀጽ ገዕዝ አንቀጽ (፪) እና (፬) የተጠቀሱ ጉዳዩን ለማስተናገድ ፍርድ ቤቱ የፍትሕነዊ ሥነ-ሥርዓት ሀገራዊ ከ ልዩነት እስከ ልዩነት እንደሚገባበቁ ሊጠቀም ይችላል፡፡

CHAPTER FOUR

JURISDICTION OF THE FEDERAL HIGH COURT AND THE FEDERAL FIRST INSTANCE COURT

11. First Instance Civil Jurisdiction of the Federal High Court

1/ The Federal High Court shall have first instance jurisdiction over the following civil cases involving an amount exceeding Birr 10,000,000 (Ten Million Birr).

a) Without prejudice to Article 14 of this Proclamation, any federal civil cases arising under Articles 3 and 5 of this Proclamation;

b) Civil cases arising in Addis Ababa and Dire Dawa.

2/ Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) (a) of this Article, the Federal High Court shall have first instance jurisdiction over the following civil cases:-

a) Cases specified under Sub-Article (1) (a) to - (c) of Article 5 of this Proclamation;

b) Application for change of venue from one Federal First Instance Court Division to another Federal First Instance Court Division or to itself, in accordance with the law; and

c) Cases specified by other laws.

3/ Notwithstanding the provisions of this proclamation and other relevant laws, the Federal High Court may render decision, judgement or order in order to protect justiciable human rights specified under chapter three of the Constitution.

4/ Any person who has vested interest or sufficient reason may institute a suit before the Federal High Court to protect the rights of his own or others.

5/ The court may use as appropriate Article 176-179 of the civil procedure code for any proceedings mentioned under Sub-Article (3) and (4) of this Article.

11. ፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የመጀመሪያ ደረጃ የወገኛል የዳኝነት ሥልጣን

የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በሚከተሉት የወገኛል ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፡-

- ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፫ እና ፪ ላይ የተመለከቱ አገልግሎት ባላቸው ሕጉች መሠረት ለከፍተኛ ፍርድ ቤት በተሰጠው የፌዴራል የወገኛል ጉዳዮች፤
- ለ/ በአዲስ አበባ ወይም በድራጃዎች ከተሞች ውስጥ በሚኖሩ አገልግሎት ባላቸው ሕጉች መሠረት ለከፍተኛ ፍርድ ቤት በሚቀርቡ በሌሎች የወገኛል ጉዳዮች፤ እና
- ለ/ በሌሎች ሕጉች ለፌዴራል ፍርድ ቤት በተሰጠው የወገኛል ጉዳዮች፡፡

12. የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የይግባኝ ዳኝነት ሥልጣን

የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሚከተሉትን የፍትሕ ብሔር እና የወገኛል ጉዳዮች በይግባኝ የማየት ሥልጣን ይኖረዋል፡-

- ሀ/ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሳኔ፤ እና
- ለ/ በሌሎች ሕጉች የተጠቀሱ ጉዳዮች፡፡

13. የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የፍትሕ ብሔር ዳኝነት ሥልጣን

የዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የፍትሕ ብሔር ዳኝነት ሥልጣን አለው፡-

- ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፫ እና ፪ መሠረት በሚቀርቡ የፌዴራል የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች፤
- ለ/ በሕግ ለሌሎች አካላት የተሰጠው የዳኝነት ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በአዲስ አበባ ወይም በድራጃዎች ከተማ ውስጥ በሚኖሩ ሌሎች የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች፤ እና
- ለ/ በሌሎች ሕጉች የተጠቀሱ የፍትሕ ብሔር ጉዳዮች፡፡

14. የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት የወገኛል የመጀመሪያ የዳኝነት ሥልጣን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 18 ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ፤ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በሚከተሉት የወገኛል ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፡-

12. First Instance Criminal Jurisdiction of the Federal High Court

The Federal High Court shall have first instance jurisdiction over the following criminal cases

- 1/ Federal criminal cases mentioned under Article 3 and 4 of this Proclamation and falling under the jurisdiction of the High Court pursuant to appropriate laws;
- 2/ Other criminal cases arising in the cities of Addis Ababa or Dire Dawa and falling under the jurisdiction of the High Court pursuant to appropriate laws; and
- 3/ Criminal cases given to Federal court by other laws.

13. Appellate Jurisdiction of the Federal High Court

The Federal High Court shall have appellate jurisdiction over the following:

- 1/ on decision of the Federal First Instance Court; and
- 2/ cases specified by other laws

14. Civil Jurisdiction of the Federal First Instance Court

Without prejudice to Article 11 of this Proclamation, the Federal First Instance Court shall have jurisdiction over the following civil cases:

- 1/ Federal civil cases submitted pursuant to Article 3 and 5 of this Proclamation;
- 2/ Without prejudice to judicial power vested in other organs by law, other civil cases arising in Addis Ababa or Dire Dawa Cities; and
- 3/ Civil cases specified by other laws.

15. Criminal Jurisdiction of the Federal First Instance Court

Without prejudice to the jurisdiction of the Federal High Court under Article 12 of this proclamation, the Federal First Instance Court shall have jurisdiction over the following criminal cases:

ፊ/ በዚህ አዋጅ አገተጽ የ እና ፡ ላይ የተመለከተና
አግባብነት ባላቸው ሕጎች መሠረት ለሰነድ
ፍርድ ቤት የግድባቸው በረድራረው የጠገን
ጉዳዮች፤ የተሰጠው የጥያቄ

ገጽ ፩፡

፩፡ በሕግ ሰሌዳች አካላት የተሰጠው የጽንሰ-
ሥራ ማገገን እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በአዲስ አበባ
ወይም ድረጃዋ ከተማች ውስጥ በግንባታ እና
በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ገብስ አንቀጽ (፪)
መሠረት በፈደረሰ ከፍተኛ ጥረትና
በማይተቻ ሌሎች የወገደሉ ገጽቶች፤ እና

የገቢት ልሳን ተክል

II. የፋይናንስ ደረጃ

ሰልጣን
የረደረል መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አገጣጠት
ዓላማ ህገ ንግድ በተሰጠው ጉዳዮች ላይ
በይግባህ የግድት ሰልጣን ይኖረዋል።

सर्वे भद्राणि

00 486A EGE 047 761837471
E 761837471 047 047 047 047
047 047 047 047

12. පැරණි මාතෘ පිළිබඳව විකල්ප
ප්‍රශ්න

፩/ የፈደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሃረዲነት በሕግ መሠረት የፈደራል ፍርድ ቤቶችን ለማስተዳደር ኃላፊ ይሆናል።

፪) የዚህ አንቀጽ ገጽ ስንብት (ሸ) አጠቃላይ አነጻጽር እንደተጠበቀ ሆኖ ፣ የሥራ ልማት ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዝዳንት ተቀላቅለው የተጠቀሱት ስልጣን እና ተግባራት ይኖራቸዋል፡

ሀ) ለኢ.ዲ.ሪ.ል ጥያቄ አስተዳደር ጉባዔ የተሰጠው ሥልጣንና ተግባር እንደተጠበቀ ይኖር፤ የኢ.ዲ.ሪ.ል ፍርድ ቤት ጥያቄን፣ የሥራዋይ ችሎታዎች ተጠሪ ጥያቄን እና ሰብሳቢ ጥያቄን ይደልድላል፤ ሥራ ይሰጣል፤

ለ) ለፈጽራው የፍጽ ስፋት ለሰፈላጊ የሆኑ ሠራተኞችን ይቀጥራል።

ሐ) በዚህ አንቀጽ ንቡስ አንቀጽ(፩)(ሠ) ላይ የተጠቀሰውን ሠነድ የፌዴራል ፍርድ ቤቶችን ዕትድና በጀት አዘጋጅተ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲያድትም ሥራ ላይ ያውሳል።

1) Federal criminal cases mentioned under Article 3 and 4 of this Proclamation and not referred to the High Court pursuant to appropriate laws;

2) Without prejudice to judicial power vested in other organs by law, other criminal cases arising in the cities of Addis Ababa or Dire Dawa not falling under the jurisdiction of the Federal High Court as mentioned under Article 12 Sub- Article (2); and

3/ Cases specified by other laws

16. Appellate Jurisdiction of Federal First Instance Court

Federal first instance court shall have an appellate jurisdiction on matters specifically bestowed on it by relevant laws.

CHAPTER FIVE

THE PRESIDENTS VICE-PRESIDENTS
ASSIGNED DIVISIONS REPRESENTATIVE
JUDGES AND PRESIDING JUDGES OF
FEDERAL COURTS

17. Powers and Duties of the President of the Federal Supreme Court

17 The President of the Federal Supreme Court shall be responsible for the administration of Federal Courts in accordance with the law.

2/ Without prejudice to the generality of Sub-Article (1) of this Article, the President of the Federal Supreme Court shall:

a) without prejudice to the power and duty entrusted to the Federal Judicial Administration Council, place and assign judges of Federal Courts, Representative Judges of Assigned Divisions and Presiding Judges;

b) employ personnel necessary for Federal Courts.

c) prepare and submit to the House of People's Representatives the work plan and budget of Federal Courts including those mentioned under Sub-Article(2) (e) of this Article and implement same upon approval.

- ሀ) በዚህ አዋጅ ላይ በተጠቀሰው መመሪት በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት መሙላት ያለባቸው ደንቦች እና መመሪያዎች እንዲዘጋጁና እንዲወጡ በግድረገተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል፤
- ለ) የፌዴራል ፍርድ ቤቶችን የላኝነት ሥልጣን በውክልና ለፖሊስ የክልል ፍርድ ቤቶች የበጀት ግንባታ ጥያቄ ላይ ውሳኔ ይሰጣል፤
- ሐ) የክልል ፍርድ ቤቶች የፌዴራል ጉዳዮችን አስመልክቶ በውክልና ሰላክናውት ተግባር በሰቃሰቱበት የተደገፈ ሪፖርት ተዘጋጅቶ እንዲቀርብ ያደርጋል፤
- ሐ) የላኝነትና የሌሎች ሠራተኞች ትምህርትና ሥልጠና የግንባታውን ዕድታ እንዲያስፈላጊነቱ ያመቻቻል፤
- ከ) በክልል ሰላጊነት የፌዴራል ጉዳዮች የመዝገብ አያያዝና ጠቅላላ አሠራር ከክልል ፍርድ ቤቶች ጋር በመመስከር የግንባታውን ዕድታ ያመቻቻል፤
- ተ) ስለ ፌዴራል ፍርድ ቤቶች የበጀት አፈጻጸም ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤
- በ) የፌዴራል ፍርድ ቤቶች ፍርድ አፈጻጸም ተቋም ፣ የተከላከለ መበቆችን ቢሮ እና በሕግ ለፌዴራል ፍርድ ቤቶች የተሰጡ ተግባራትን ለግሰፈጽ የግንባታው የሥራ ክፍሎች እንዲደራጁ ያደርጋል፤
- ተ) የፌዴራል ፍርድ ቤቶች ልሳን ስልጠና መመሪያ ያወጣል፤
- ቸ) ለኢትዮጵያ የላኝነት ሥርዓት እድገት፣ ቀልጣፋ አሰራር እና ሙጢተግነት የግንባታ ጥናቶች እንዲካሄዱ ያደርጋል፤ ተግባራዊነታቸውን ይከታተላል፤
- ኘ) የፌዴራል ሸራሕ ፍርድ ቤቶች በተቋቋሙበት አዋጅ መሠረት የላኝነት ሥራቸውን እንዲያከናውኑ ድጋፍ ይሰጣል፤
- ሃ) በሕግ እና በዚህ አዋጅ የተሰጡ ሌሎች ተግባሮችን ያከናውናል።
- d) ensure preparation, issuance and implementation of Regulation and directives to be issued by the Federal Supreme Court as provided under this Proclamation;
- e) decide upon requests for budgetary subsidy to Regional Courts exercising federal jurisdiction by delegation;
- f) causes the preparation and the submission of reports on the activities of Regional Courts concerning Federal cases, as supported by statistical data;
- g) facilitate conditions for the education and training of judges and other personnel as may be necessary;
- h) in consultation with Regional Courts, work out ways for improving the records of management and general practices of the courts as relating to the cases;
- i) submit to the House of Peoples Representatives reports on the budget implementation of the Federal Courts;
- j) organize the Federal Courts decisions execution body, public defense office and offices that will enable Federal Courts execute duties entrusted to them by law;
- k) issue directives on training of federal judges;
- l) cause studies to be conducted for institutional development, modernized efficient operations and effectiveness of the Ethiopian judicial system and ensure their implementation;
- m) provide support to Federal Shuria Courts in exercising their judicial work in accordance with the establishment Proclamation; and
- n) perform other duties entrusted by law and this Proclamation.

፩/ የፍርድ ቤቱን የአቅድና ዘጅት አፈጻጸም በየድብዳቤው ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሪፖርት ያቀርባል፡፡

፪/ የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች የየራሳቸው ምክትል ፕሬዚዳንቶች ይኖሯቸዋል፡፡

፫/ የፍርድ ቤቱ ምክትል ፕሬዚዳንቶች የፍርድ ቤቱ ፕሬዚዳንት በግዴናርበት ጊዜ በሙተነት ይሰራሉ፤ እንዲሁም በፕሬዚዳንቱ የሚሰጡ ሌሎች ሥራዎች ያከናውናሉ፡፡

፬/ የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች ፕሬዚዳንቶች እና ምክትል ፕሬዚዳንቶች በፍርድ ቤቶቻቸው በሚገኙ ግናቸዉም ችሎቶች ስብሰቢ ዳኛ የነው ሊያሰባሉ ይችላሉ፡፡

፩. የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ምክትል ፕሬዚዳንቶች ሥልጣንና ተግባር

ሐ/ የፍርድ ቤቱ ፕሬዚዳንቶች በሌላበት ጊዜ ተክተው ይሰራሉ፡፡

ለ/ የፍርድ ቤቱ ፕሬዚዳንቶች የሚሰጡትን ሥራ ይሰራሉ፡፡

፩. ስለ ምድብ ችሎት ተጠሪ ዳኛ ሥልጣንና ተግባር

ሐ/ የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች በሚያሰባሉበት ምድብ ችሎቶች የየራሳቸው ተጠሪ ዳኛ ይኖራቸዋል፡፡

ለ/ የምድብ ችሎቶች ተጠሪ ዳኞች ከዳኝነት ሥራ በተጨማሪ ከፍርድ ቤቶች ፕሬዚዳንቶች በሚሰጡ የሰራ መመሪያ መሰረት የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናሉ፡፡

ሀ) የምድብ ችሎቶችን ሥራ ግለተባበር፤

ለ) ለሚተርኩ አስተዳደራዊ ትሬታዎች ምላሽ መስጠት፤ ሠራተኞችን ግለተዳደር፤

ሐ) በምድብ ችሎቶች ስለተከናወኑ ሥራዎች ለፍርድ ቤታቸው ፕሬዚዳንት ሪፖርት ግትረብ፤

መ) የፍርድ ቤቱ ፕሬዚዳንት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ግከናዎን፡፡

ከ/ የፍርድ ቤቱ ፕሬዚዳንት በሚሰጡት ወኪልና መሰረት የምድብ ችሎቶችን ፋይናንስ ግለተዳደር፡፡

4/ submit plan and budget performance report quarterly to federal supreme court

5/ The Federal High Court and First Instance Court shall have their respective Vice-Presidents.

6/ The Vice-President of each court shall serve in the President's stead in the absence of the President and discharge other duties as may be assigned by the President.

7/ Presidents and Vice Presidents of Federal High and First Instance Courts may be assigned as a presiding judge in any division of their respective Courts.

20. Powers and Duties of Vice Presidents of the Federal High Court and First Instance Court

1/ on the absence of the president shall serve in the stead.

2/ perform duties assigned to them by the presidents.

21. Powers and Duties of Representative Judge of an Assigned Division

1/ Divisions of Federal High Court and First Instance Court shall have their own representative judge.

2/ Representative Judges of each Assigned Divisions shall, in addition to its judicial function, perform the following activities by the direction of their respective Court Presidents:

a) Coordinate works of the Assigned division.

b) Provide proper response to complaints related to administrative matters and administer employees.

c) Submit report to their respective court president regarding works conducted in the Assigned Division.

d) Perform other duties as may be entrusted by their respective court president.

3/ Administer the finance of assigned division based on the delegation from the president of their respective court.

፳፪. በሰራዊት ፍርድ ቤት የሥነ ምግባር ስርዓት

በሰራዊት ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት ይኖራል።

፳፫. የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት ተግባር

ሐ/ የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

ሀ) የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

ለ) የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

ለ) የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

መ) የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

ሐ/ በሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

፳፬. የሥነ ምግባር ስርዓት

በሰራዊት ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ስርዓት

፳፭. የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ስርዓት

ሐ/ የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

ለ/ የሥነ ምግባር ፍርድ ቤት ሥነ ምግባር ስርዓት የሥነ ምግባር ተግባር ይኖራል።

22. Presiding Judge of the Federal Courts

A Federal Court division in which three or more judges are sitting shall have a presiding judge.

23. Duties of the Presiding Judge of Federal Courts

1/ The Presiding Judge of the division of Federal Courts shall undertake the following functions:

a) Administer the overall tasks of the division by ensuring that the process of the division is conducted in accordance with the law.

b) Ensure that each judge of the division has clear awareness about the content of each file decided by the Division.

c) Administer administrative workers of the division.

d) Ensure proportional participation of each judge of the division in preparing judgement and/or decisions rendered by the division.

2/ The Presiding Judge shall conduct the duties mentioned in Sub-Article (1) of this Article without impairing judicial independence of judges of the Division.

CHAPTER SIX

FEDERAL COURT STRUCTURE AND THE ADMINISTRATION OF JUSTICE

24. Judges, Other Professionals and Administrative workers of the Federal Supreme Court

1/ The Federal Supreme Courts shall have a President, a Vice-President and Judges necessary for adjudication.

2/ The Federal Supreme Court shall have Federal Courts directors, registrars, assistant judges, legal experts and other support staff in accordance with regulation issued to implement the Proclamation.

፳፩. የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎታ

- ሀ/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ የፍትሀዊነት እና የወንጀል የመጀመሪያ ደረጃ ደግሞ ሰጪ እና ሰበር ሰጪ ችሎታዎች ይኖራታል።
- ለ/ በአያንዳንዱ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ደግሞ ሰጪ ችሎት ከፍ (ሶስት) ባላነሱ ጸሐፊዎች የሚያሰቅሉ ሊሆን የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰጪ ችሎታዎች ደግሞ ከ ሪ (አምስት) ባላነሱ ጸሐፊዎች ይሰቅላሉ።
- ሀ/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት እና ምክትል ፕሬዚዳንት በጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚገኙ ግንኙነት ችሎት ሰብሳቢ ጸሐፊ ሆነው ሊያሰቅሉ ይችላሉ።

፳፮. ከሰባት ያላነሱ ጸሐፊዎች ስለሚሰሩበት የሰበር ችሎት

- ሀ/ አምስት ጸሐፊዎች የተሰየሙበት የሰበር ችሎት በባለጥያቄ አመልካችነት ወይም በችሎቱ በራሱ አንሳብነት ቀድሞ የተሰጠውን አስገዳጅ የሆነ ትርጉም በተለያዩ ምክንያቶች ግንኙነት አስፈላጊ ሆኖ ካገኘ። ከሰባት ያላነሱ ጸሐፊዎች በተሰየሙበት የሰበር ችሎት እንዲታይ በቂ እና አግላጊ ምክንያቶችን ተገትኖ በመገለጽ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ግትረብ ይችላል።
- ለ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) በተገለጸው መሰረት ጥያቄ ሲተርጎሙት የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ከሰባት ያላነሱ ጸሐፊዎች በሚሰሩበት የሰበር ችሎት ጉዳዩ እንዲታይ ይደርጋል።
- ሀ/ በዚህ አንቀጽ የተገለጸው የሰበር ችሎት የሚሰጠው የሆነ ትርጉም ጠላቷ ከተሰጠበት ተገ ጀምሮ በግንኙነት ደረጃ ለሚገኝ የፌዴራል ወይም የክልል ፍርድ ቤት አስገዳጅ ይሆናል።
- ለ/ በዚህ አንቀጽ መሰረት ከሰባት ያላነሱ ጸሐፊዎች የተሰየሙበት የሰበር ችሎት ቀድሞ የሰጠውን የሆነ ትርጉም ከሰባት ባላነሱ ጸሐፊዎች በተመሳሳይ ጥብብ በሌላ ጊዜ ሊካሄድ ይችላል።

፳፯. የሰበር አቤቱታ አቀራረብ ሥነ ሥርዓት

- ሀ/ ለሰበር ችሎት የሚተርጎሙ የሰበር ግመልዘቻ በውሳኔው ላይ የተፈጸመውን መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (፬) ላይ ከተሰጠው ትርጉም አንፃር ተገናኝቦና የሚጠየቀውን ጸሕፊነት በሚገልፅ መልኩ እና የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት

25. Division of the Federal Supreme Court

- 1/ The Federal Supreme Court shall have first instance, appellate and cassation divisions necessary for its function.
- 2/ Each Federal Supreme Court Appellate Division shall sit with not less than 3(three) judges and the Cassation Division shall sit with not less than 5(five) judges
- 3/ President and Vice President of Federal Supreme Court may be assigned as a presiding judge in any division of their respective Courts

26. Cassation Division Sitting with not less than Five Judges

- 1/ The cassation division presided by five judges may, by its own initiation or by a petition filed by one of the litigant parties, direct the case to be heard by a cassation division comprising of not less than seven judges by giving clear and sufficient reasons where changing the previous legal interpretation is so necessary.
- 2/ The president shall order that the case be heard by a cassation division presided by not less than seven judges, where a request has been made in accordance with Sub-Article (1) of this Article
- 3/ Interpretation of law rendered by the cassation division pursuant to Sub-Article (1) of this Article shall be binding on all level of Federal and Regional Courts from the date of the decision rendered
- 4/ Interpretation of law rendered by cassation division presided by not less than seven Judges may review with the same issue by not less than seven Judges.

27. Application Procedure for Cassation

- 1/ An application for a hearing in cassation shall state in short the reasons for alleging that the decision contains basic or fundamental error of law in line with the definition given under Sub - Article (4) of Article 2 of this Proclamation by stating the

ይህን በተመለከተ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት በአጥፋ ተወራ መቅረብ አለበት፡፡

የ/ የሚመለከተው አይነት ላይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተጠቀሰው መመሪያ ከሚያቀርበው ግመልዘኛ በተሠማራ የሰበር አይነት የተረጋገጠው ውጤት እና የቤተ-ፍርድ ቤት ውጤት ቅጂዎችን ግንኙነት አለበት፡፡ ሆኖም የሰበር ችሎታ አሰራሪ ሆኖ ሲያገኘጠ በሰበር ፍርድ ቤት ያለው ሙሉ መዝገብ ቅጂ እንዲቀርብ ያደርጋል፡፡

የ/ የሰበር ጥያቄ ግመልዘኛ ሰፈደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት መቅረብ የሚገባው የሰበር ጥያቄ በሚቀርበው ጥያቄ ላይ የመሠረረው ውጤት ከተሰጠ ጀምሮ ባለት 1 (በአመስ) ቀናት ውስጥ ይሆናል፡፡

፩. የሰበር አይነትን በሰበር ሰራ ችሎት ስለግዮት

ሐ/ የሰፈደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ለሰበር ችሎት የሚቀርቡ ጥያቄዎችን ከክርክር አመራር ሥነ ሥርዓትን በተመለከተ የሚያወጣው ደንብ እንዲተጠብቅ ሆኖ፣ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 1 መሠረት አይነት በሰበር የሚሰጠው አስተዳደራዊ ሰነድ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፍጻሜ የተሰየመበት ችሎት መሳሪያው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 1 ንዑስ አንቀጽ (፩) እና አንቀጽ 1 ላይ በተመለከተው መመሪያ ለሰበር ችሎት መታየት አለበት ብሎ ሲወሰን ነው፡፡

ለ/ የሰበር ችሎቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የተመረሰበትን ጥያቄ መርምሮ አይነት በተረጋገጠበት ጥያቄ ላይ የተፈፀመ መመሪያዊ የሆነ የሕግ ስዕተት አለመኖሩን ከተረጋገጠ አይነትውን ውድቅ በማድረግ ትዕዛዝ ይሰጣል፡፡

ሐ/ የሰበር ችሎቱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የተመረሰበትን ጥያቄ መርምሮ አይነት በተረጋገጠበት ጥያቄ ላይ ያስቀርባል ብሎ ከተረጋገጠ በኋላ በመያዝ በተጠራ መልስ እንዲሰጥበት በአመልካች ከተረጋገጠ የሰበር ማመልከቻ እና መጥሪያ ጋር ይልካል፡፡

ለ/ ተከራካሪዎች መልስ እና የመልስ መልስ ከክርክራቸውን በጽኑና አቅርበው ከተቀበሉ በኋላ የሰበር ሰራ ችሎቱ ተከራካሪዎችን መሰማት ካሳስረለት በስተቀር በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ይሰጣል፡፡

requested relief and in accordance with the guideline issued by the Federal Supreme Court.

2/ The concerned applicant shall, in addition to the application submitted in accordance with Sub-Article (1) of this Article, submit a copy of the decision against which a cassation is lodged and of the decisions of lower courts. The cassation division may order the parties to bring the full copy of files from the lower courts.

3/ An application for a hearing in cassation shall be submitted to the Federal Supreme Court within 90 (ninety) days from the date on which the final decision protested against is rendered.

28. Petition and Proceedings in Cassation Division

1/ Without prejudice to regulation to be issued by the Federal Supreme Court regarding cases proceedings procedure of Cassation Division, the application shall be heard in cassation pursuant to Article 10 of this Proclamation subject to prior ruling as to the existence of fundamental or basic error of law qualifying for cassation as specified under Article 2 Sub-Article (4) of this Proclamation by a Division wherein there judges of the Federal Supreme Courts sit.

2/ When the Cassation Division to which the application is referred concludes upon examination of the application that there is no basic or fundamental error of law, it shall order the dismissal of the application.

3/ When the Cassation Division to which the application is referred concludes upon examination of the application that the case has a merit, it shall frame issue and send the same with the Cassation application and summon to the respondent to reply in writing.

4/ After submission of the written reply and counter reply and exchange of the same between the parties, the Cassation Division shall, unless it is necessary to hear the parties, render decision.

፳፱. የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እና የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች ሥራ ተከትሎ ሥራ ተከትሎ

- ፩/ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ለሥራቸው ለሰራሳጪ የሆኑ ጽሕፈት ሰነዶች ይኖሯቸዋል፡፡
- ፪/ የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፱ ንዑስ አንቀጽ (ሐ) (ለ) እና አንቀጽ ፳፫ ንዑስ አንቀጽ (ዩ) መሠረት የፍርድ ቤቱ ሃረዲያንቶች የሚያስተዳድሯቸው ፈጽሰትራሮች፣ ረዳት ጽሕፈት፣ የወግ ባለሙያዎች እና ሌሎች ሠራተኞች ይኖሯቸዋል፡፡
- ፫/ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት እና የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ችሎታዎች በአንድ ጽሕፈት ያስታሉ፡፡
- ፬/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሮ) አንድተጠበቀ ሆኖ፡
 - ሀ) ከ፲፭ ዓመት በላይ የሚያስተጠብ የወገኛል ጉዳዮች በሰሰት ጽሕፈት ይታያሉ፡፡
 - ለ) የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በሚያወጣው መመሪያ የተወሰኑ ጉዳዮች በፌዴራል ከፍተኛ እና የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች በሰሰት ጽሕፈት እንዲታይ ሊደረግ ይችላል፡፡

፳፻. ስለ ፌዴራል ፍርድ ቤቶች የግንባታ ሥፍራ

- ፩/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የግንባታ ሥፍራ አዲስ አበባ ይሆናል፡፡
- ፪/ የፌዴራል ከፍተኛ እና የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤቶች የግንባታ ሥፍራ በአዲስ አበባ ከተማ በድረጃዋ ከተማ እና በፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ማደራጃ አዋጅ ቁጥር ፫፳፻/፲፭ በተመለከተ አንዲታወቀ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፪፭ ንዑስ አንቀጽ (ዩ) ወደፊት ሊወሰን በሚችሉ ቦታዎች ይሆናል፡፡
- ፫/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ዩ) በተመለከተ ቦታዎች የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤቶችን ያደራጃል፡፡

፳፻፩. የፌዴራል ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ

- ፩/ የፌዴራል ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ አማርኛ ይሆናል፡፡

29. Judges, Divisions and other Workers of the Federal High Court and Federal First Instance Court.

- 1/ The Federal High Court and First Instance Court shall have judges and divisions required for their functions.
- 2/ The Federal High Court and First Instance Court shall have registrars, assistant judges, legal experts and other staff to be administered by their respective Presidents in accordance with Sub-Article (1)(b) of Article 19 and Sub-Article (2) of Article 23 of this Proclamation.
- 3/ The Division of the Federal High Court and Federal First Instance Court shall be presided by one judge.
- 4 without prejudice to the provisions of Sub-Article (7) of this Article:
 - a) criminal charges punishable with more than fifteen years' rigorous imprisonment shall be heard by a panel of three judges;
 - b) Certain cases may be heard by a panel of three judges in the Federal High Court and First Instance Court by a directive issued by the Federal Supreme Court.

30. Place of Sittings of Federal Courts

- 1/ The seat of the Federal Supreme Court shall be in Addis Ababa.
- 2/ The seats of Federal High Court and the First Instance Court shall be in Addis Ababa, Dire Dawa and in the places as stipulated in the Federal High Court Establishment Proclamation No. 322/2003 and in such other places as may be determined in accordance with Article 78 Sub-Article (2) of the Constitution.
- 3/ The Federal Supreme Court shall organize federal high court as provided in Sub-article (2) of this Article.

31. Working Language of the Federal Courts

- 1/ Amharic shall be the working language of the Federal Courts.

LEILA LUTZ, MEXICANA DO BRASIL

0.0.0.0

Scanned with CamScanner

መ) ከተከራካሪዎች ወገኖች ከአንደኛው ወይም ከሁለቱም ጋር በፍርድ ቤት የተያዘ ክርክር ወይም ሙገት ያለው እንደሆነ፤

ሠ) ከዚህ በላይ ከገደብ አንቀጽ (፩) (ሀ) እስከ (፩)(መ) ከተመለከቱት ምክንያቶች ውጭ ትክክለኛ ፍትሕ አይሰጥም የሚያስች ሌላ በቂ ምክንያት ሊኖር፤

፪/ በዚህ አንቀጽ ገደብ አንቀጽ (፩) መሠረት ዳኛው በችሎት ላይ ሊቀመጥ የማይገባ መሆኑን ሲያውቅ ከችሎት ተነስቶ ሌላ ዳኛ መተካት አለበት፡፡

፴፩. ዳኛ ከችሎት እንዲነሳ ስለማመልከት

፩/ ከተከራካሪዎች አንደኛው በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፴፫ በተዘረዘሩት ምክንያቶች ዳኛ ከችሎት መነሳት ያለበት እንደሆነ ይህንኑ በሚመለከት ሰፍርድ ቤቱ ማመልከቻ ማትረፍ ይችላል፡፡

፪/ ማመልከቻው የሚቀርበው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም ማመልከቻ ለማትረፍ ምክንያት መኖሩን አመልካቹ እንዲወቅ ወዲያው መሆን አለበት፡፡

፫/ ዳኛው ብቻቸውን የሚያስችል ከሆነ ዳኛ ከችሎት ስለመነሳት የሚቀርበውን ማመልከቻ ተመልክቶ ጥያቄውን የተቀበለ እንደሆነ ከችሎት ይነሳል፡፡ ጥያቄውን ያልተቀበለ እንደሆነ ግን በዚያው ፍርድ ቤት በሚገኝ ሌላ ችሎት፣ ሌላ ችሎት ከሌለ የዚህን ፍርድ ቤት ውግኔ ይገባኝ በሚያየው ፍርድ ቤት እንዲወሰን ይተላለፋል፡፡

፬/ ከችሎት እንዲነሳ ማመልከቻ የተረበሰበት ዳኛ ከሌሎች ዳኞች ጋር የሚያስችል ከሆነ ማመልከቻው በዚያው ችሎት ባሉ ሌሎች ዳኞች ይወሰናል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ገደብ አንቀጽ (፫) መሠረት የሚቀርብ ጥያቄ ለአዲሱ ችሎት በደረሰ በ፲፪(አሥራ አምስት) ቀን ውስጥ መወሰን ያለበት ሲሆን የሚሰጠው ውግኔ የመሠረሻና ይገባኝ የማይባልበት ይሆናል፡፡

፮/ የሚሰጠውን ውግኔ ዳኛው ወዲያው መፈጸም አለበት፡፡

፴፪. ማመልከቻው ስለሚያስከትለው ኪግራ እና ትግት

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፩ መሠረት የሚቀርበውን ማመልከቻ ፍርድ ቤቱ ተገቢ አይደለም በማለት ሳይቀበለው ከቀረ የጉዳዩ ውጤት ከገምት ሳይገባ ኪግራውን የሚከፍለው ማመልከቻውን ያቀረበው ሰው ይሆናል፡፡

d) he has a case pending in court with one of the parties or the advocate thereof,

e) There are sufficient reasons, other than those specified under Sub-Article (1)(a) to (1)(d) of this Article, to conclude that injustice may be done.

2/ The judge concerned shall withdraw as soon as he is aware that he should not sit, as provided in Sub-Article (1) of this Article, and shall be replaced by another judge.

34. Application for Removal of a Judge

1/ Where a party to a case find out that a judge should not sit for one of the reasons specified in Article 33 of this Proclamation, he shall submit a written application to the court requesting the removal of the judge.

2/ The application shall be made before the trial opens or soon after the party becomes aware of the reason for making such an application.

3/ Where a judge is sitting alone he shall, after considering the application, either withdraw or refer the matter for decision to another division of the same court. Where there is no other division the application shall be referred to the court in which appeal lies from the decision of the court.

4/ Where the judge is sitting with other judges, the matter shall be decided by the other judges who sit in the same division.

5/ A decision shall be rendered within 15(fifteen) days from the date such application reached the new division and the decision shall be final with no appeal.

6/ A judge shall forthwith comply with a decision given under this Article.

35. Cost and Penalty of Application for Removal of a Judge

1/ Where the application submitted in accordance with Article 34 of this Proclamation is dismissed, the costs shall be borne by the applicant irrespective of the outcome of the case.

መ) ከተከራካሪዎች ወገኖች ከአንደኛው ወይም ከሁለቱም ጋር በፍርድ ቤት የተያዘ ክርክር ወይም ሙገት ያለው እንደሆነ፤

ሠ) ከዚህ በላይ ከጉዕስ አንቀጽ (፩) (ሀ) እስከ (፩)(መ) ከተመለከቱት ምክንያቶች ውጭ ትክክለኛ ፍትሕ አይሰጥም የሚያስች ሌላ በቂ ምክንያት ሊኖር፤

፪/ በዚህ አንቀጽ ጉዕስ አንቀጽ (፩) መሠረት ዳኛው በችሎት ላይ ሊቀመጥ የማይገባ መሆኑን ሲያውቅ ከችሎት ተነስቶ ሌላ ዳኛ መተካት አለበት፡፡

፴፩. ዳኛ ከችሎት እንዲነሳ ስለማመልከት

፩/ ከተከራካሪዎች አንደኛው በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፴፫ በተዘረዘሩት ምክንያቶች ዳኛ ከችሎት መነሳት ያለበት እንደሆነ ይህንኑ በሚመለከት ሰፍርድ ቤቱ ማመልከቻ ማትረፍ ይችላል፡፡

፪/ ማመልከቻው የሚቀርበው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም ማመልከቻ ለማትረፍ ምክንያት መኖሩን አመልካቹ እንዳወቀ ወዲያው መሆኑን አለበት፡፡

፫/ ዳኛው ብቻቸውን የሚያስችል ከሆነ ዳኛ ከችሎት ስለመነሳት የሚቀርበውን ማመልከቻ ተመልክቶ ጥያቄውን የተቀበለ እንደሆነ ከችሎት ይነሳል፡፡ ጥያቄውን ያልተቀበለ እንደሆነ ግን በዚያው ፍርድ ቤት በሚገኝ ሌላ ችሎት፣ ሌላ ችሎት ከሌለ የዚህን ፍርድ ቤት ውግኔ ይገባኝ በሚያየው ፍርድ ቤት እንዲወሰን ይተላለፋል፡፡

፬/ ከችሎት እንዲነሳ ማመልከቻ የተረበሰበት ዳኛ ከሌሎች ዳኞች ጋር የሚያስችል ከሆነ ማመልከቻው በዚያው ችሎት ባሉ ሌሎች ዳኞች ይወሰናል፡፡

፭/ በዚህ አንቀጽ ጉዕስ አንቀጽ (፫) መሠረት የሚቀርብ ጥያቄ ለአዲሱ ችሎት በደረሰ በ፲፪(አሥራ አምስት) ቀን ውስጥ መወሰን ያለበት ሲሆን የሚሰጠው ውግኔ የመሠረሻና ይገባኝ የማይባልበት ይሆናል፡፡

፮/ የሚሰጠውን ውግኔ ዳኛው ወዲያው መፈጸም አለበት፡፡

፴፪. ማመልከቻው ስለሚያስከትለው ኪግራ እና ትግት

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፩ መሠረት የሚቀርበውን ማመልከቻ ፍርድ ቤቱ ተገቢ አይደለም በማለት ሳይቀበለው ከቀረ የጉዳዩ ውጤት ከገምት ሳይገባ ኪግራውን የሚከፍለው ማመልከቻውን ያቀረበው ሰው ይሆናል፡፡

d) he has a case pending in court with one of the parties or the advocate thereof,

e) There are sufficient reasons, other than those specified under Sub-Article (1)(a) to (1)(d) of this Article, to conclude that injustice may be done.

2/ The judge concerned shall withdraw as soon as he is aware that he should not sit, as provided in Sub-Article (1) of this Article, and shall be replaced by another judge.

34. Application for Removal of a Judge

1/ Where a party to a case find out that a judge should not sit for one of the reasons specified in Article 33 of this Proclamation, he shall submit a written application to the court requesting the removal of the judge.

2/ The application shall be made before the trial opens or soon after the party becomes aware of the reason for making such an application.

3/ Where a judge is sitting alone he shall, after considering the application, either withdraw or refer the matter for decision to another division of the same court. Where there is no other division the application shall be referred to the court in which appeal lies from the decision of the court.

4/ Where the judge is sitting with other judges, the matter shall be decided by the other judges who sit in the same division.

5/ A decision shall be rendered within 15(fifteen) days from the date such application reached the new division and the decision shall be final with no appeal.

6/ A judge shall forthwith comply with a decision given under this Article.

35. Cost and Penalty of Application for Removal of a Judge

1/ Where the application submitted in accordance with Article 34 of this Proclamation is dismissed, the costs shall be borne by the applicant irrespective of the outcome of the case.

፳፮. የፌዴራል ናርድ ቤቶች የሰራ ጊዜ

- ፩/ የፌዴራል ናርድ ቤቶች እና ጽሕፈት የሰራ ሰዓት ከሌሎች የመንግሥት መስሪያ ቤቶች የሰራ ሰዓት ጋር ተመሳሳይ ይሆናል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ቢኖርም የፌዴራል ናርድ ቤቶች በየአመቱ ከኅሐሴ ፩ እስከ መስከረም ፱ ድረስ ዝግ ይሆናል።
- ፫/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተመለከተው ቢኖርም በትርፍ ጊዜ በግሰራ ጽሕፈት ናርድ ቤቶች ከሰራ ጊዜ ጦጥ አስቸኳይ ጉዳዮችን እንዲያስተናግዱ ሊደረግ ይችላል። ዝርዝሩ ጠቅላይ ናርድ ቤት በግልጽ መመሪያ ይወስናል።

፳፯. የሰው ሀብት

- ፩/ የፌዴራል ናርድ ቤቶች ከጽሕፈት ውጭ ያሉ የራሳቸውን ሠራተኞች የፌዴራል የመንግሥት ሠራተኞች አዋጅ መሠረተዊ መርሆችን በመከተል የመመልመል፣ የመትጠርና የግሰተጻይር ነገት አላቸው።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ እንዲተጠበቅ ሆኖ ከጽሕፈት ጦጥ ያል ሰራተኞች ምልመላ፣ ትጥር፣ ምደባ፣ ዕድገት፣ ዝውውር፣/ሥልጠና፣ የደመወዝ ጥገራ፣ የጥቅም ጥቅም ከፍተኛ የሰራተኞች የዲሲፕሊን እና ተያያዥ ጉዳዮች የግልጽ ይሆንን አዋጅ ለግሰራዊ በግልጽ ይገባ እግዚአብሔር ይሆናል።
- ፫/ የአስተጻይር ሠራተኞች መብትና ጥቅም ጥቅም በመንግሥት ሠራተኞች አዋጅ ለሌሎች የመንግሥት ሠራተኞች ከተፈቀደው ያነሰ ሊሆን አይችልም።

፱. ለጻፉ

የፌዴራል ናርድ ቤቶች የሂሳብ መዝገብና የበጀት አጠቃቀም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፭ መሰረት መከናወኑን በፌዴራል ዋና አዲተር በየአመቱ ይመረመራል።

፳፬. የሰራ ስራን

በሰራዊቱ ናርድ ቤቶች ጉባኤ

፳፩. የፌዴራል ናርድ ቤቶች ጉባኤ

የፌዴራል ናርድ ቤቶች አንድ የፌዴራል ናርድ ቤቶች ጉባኤ (ከዚህ በኋላ "ጉባኤ" እየተባለ የሚጠራ) ይኖራቸዋል።

38. Callender Of Federal Courts

- 1/ The work hours of the federal courts and federal judges shall be the same with the working hours of other government institutions and civil servants.
- 2/ Notwithstanding Sub-Article (1) of the provision of this Article, Federal Courts shall be closed from July 8 to September 12 every year.
- 3/ Notwithstanding Sub-Article (1) and (2) of this Article, emergency cases shall be tried in courts by judges who work in over-time voluntarily. Particulars shall be determined in directives to be issued by supreme court.

39. Human Resources

- 1/ Federal Courts shall have independence to recruit, hire and administer their own non-judicial personnel pursuant to fundamental principles of Federal Civil Servant Proclamation.
- 2/ without prejudice to Sub-Article (1) provision of this Article the recruitment, hire, placement, promotion, transfer, training, salary increments, benefits, disciplinary matters and other related matters of non-judicial personnel shall be governed by a regulation to be issued for the implementation of this Proclamation.
- 3/ The rights and benefits of non-judicial personnel cannot be less than the rights of other government employees provided for by the civil service law.

40. Audit

The books of accounts and utilization of budget of Federal Courts shall be audited annually by the Federal Auditor General.

CHAPTER EIGHT

THE PLENUM OF THE FEDERAL COURTS

41. Plenum of the Federal Courts

The Federal Courts shall have a Federal Courts Plenum (hereinafter referred to as "the Plenum.")

98. 1773-1774

- ፪. የጉባኤው ለባላት
- ፩/ የጉባኤው ለባላት የፈደራል ፍርድ ቤቶች ሃረዘላገገቶች፣ ምክትል ሃረዘላገገቶች፣ የፈደራል ጠትላይ ፍርድ ቤት ላኞች፣ በፈደራል ከፍተኛ እና በመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ላኞች የተወከሉ ሁለት ላኞች፣ ከአያገላገላቸው አገድ ወገድ አገድ ቤት፣ የክልል ጠትላይ ፍርድ ቤቶች ሃረዘላገገቶች፣ የአዲስ ለበባ እና የድራድጥ ከተማ ፍርድ ቤቶች ሃረዘላገገቶች ይሆናሉ።
- ፪/ በጉባኤው ላይ ፈደራል ጠትላይ ቤታዬ ሕግ ድምፅ የመስጠት መብት ሳይኖረኝ ይሳተፋል።
- ፫/ በዚህ ለንቀጽ ንዑስ ለንቀጽ (፩) ያልተጠቀሱ ላኞች፣ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለባላት እና አግባብ ያላቸው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችን፣ ግንባራትን፣ ድርጅቶችን፣ ከፍተኛ የሕግ ትምህርት ተቋማት እና የሳይንስ ተቋሞችን የግወክሉ ሰዎች ወይም ሌሎች ግለሰቦች በጉባኤው እንዲሳተፉ በፈደራል ጠትላይ ፍርድ ቤት ሊጋዘዙ ይችላሉ። ሆኖም ድምፅ የመስጠት መብት አይኖራቸውም።

55. 12720 PA 775 + 775

ጉዳዩ ከዚህ የጊዜተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይገናኛል።

- ፩/ በዳኝነት ነጻነት፣ ገለልተኝነት፣ ተጠያቂነት እና በፍትህ አስተዳደር ረገድ በኢትዮጵያ በየትኛውም ቦታ ባጋጠሙ ችግሮች ላይ ተወያይቶ መፍትሔ መስጠት፤
- ፪/ ለፈደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት እና ለዳኞች አስተዳደር ጉባኤ በዚህ አዋጅ እና በሌሎች አግባብነት ባላቸዉ ዘንግ የተሰጠዉ መመሪያ የግጥሣት ሰልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የፈደራል ፍርድ ቤቶች የዳኝነት አሠራርን ለማሻሻል የሚረዱ መመሪያዎችና ውሳኔዎችን ማሳለፍ፤
- ፫/ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አዳዲስ ሐሳቦች እንዲወጡ ወይም ነባር ሐሳቦች እንዲሻሻሉ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሃሳብ ማትረብ፤
- ፬/ የዳኝነት ሥራ አካሄድን ለማተላጠፍና ለማጠናከር የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ማከናወን፤ እና
- ፭/ ለጉባኤው ሥራ አፈፃፀም አስፈላጊውን መመሪያ ማውጣት፤፤

42. Members of the Plenary

- 1/ Members of the plenum shall be the Presidents, Vice-Presidents of the Federal Courts, Judges of the Federal Supreme Court, two judges, one woman and one man, from each Federal High Court and Federal First Instance Court, Presidents of Regional Supreme Courts, Presidents of Addis Ababa and Dire Dawa City Courts.
- 2/ The Federal Attorney General shall participate in the sessions of the Plenum without having the right to vote.
- 3/ Judges not referred to under Sub-Article (1) of this Article, members of the House of Peoples' Representatives and representatives of appropriate government offices, associations, organizations, higher legal education institutions or scientific institutions or other individuals may be invited by the Federal Supreme Court to participate in the Plenum without, however, having the right to vote.

43. Powers and Duties of the Plenum

The Plenum shall have the following powers and duties:

- 1/ deliberate on problems encountered within Ethiopia with respect to independence of the judiciary, accountability and administration of justice and work out remedies thereto;
- 2/ without prejudice to the power given to Federal Supreme Court and the Federal Judicial Administration Council to issue directive in accordance with this Proclamation and other relevant laws, issue directives and pass decisions that help improve the judicial practices of Federal Courts;
- 3/ submit proposals to the House of Peoples Representatives for the enactment of new laws or the amendment of existing ones as if necessary;
- 4/ perform such other functions that help to make the judiciary efficient and strong; and
- 5/ issue directives necessary for the proper carrying out of its duties.

፩/ የጸደቀው የሰውነት ሰነድ እንደግንኙነት
የፍርድ ቤት ወሳኔ ተፈጻሚ ይሆናል።

ii) Two-thirds of the members of the Plenum shall constitute a quorum. Decisions shall be adopted by a majority vote. In case of a tie the chairperson shall have a casting vote.

4/ The approved settlement agreement shall be executed like any decision of a court.

፪ በአንደኛው ተከራካሪ ወገን ያለመቅረብ ምክንያት የመሰግግት ሂደቱ ካልተሳካ አሰግግጦ ይሆን በመግለጽ ለእርድ ቤቱ ሪፖርት ያደርጋል። በእርድፋ ያልተገኘ ወገን ተገቢውን ከፍተኛ መደበኛው የእርድ ሂደት ይተገባል።

ይረቅቱ ይተገባል።
 ፩ በፍርድ ቤት መር አስጥጥኝትም ይሁን በሌላ
 አግራጭ የጥቂት መፍቻ ዘዴ ገራ ቀኝ
 ከተሰጠ በደገቡ መሰረት መሆኑን ተቀንሰዉ
 የዘሊለት የላኝነት ከፍታ ተመላሽ
 ይደረግላቸዋል።

ህ የፍርድ ቤት ሙር አስጥጥኝነት ተገባራትን የግብርና እና አስጥጥኝነት የግብርና የፍርድ ቤት አሰራርን፣ ጽሑፍን እና የአስጥጥኝነት ስሜት ባለሙያዎችን ያካተተ ኮሚቴ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችላል።

ጸ/ የዚህን ድጋግ ለማስፈጸም የረደፈው ጠቅላይ ፍርድ ቤት ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

98. በሰላሳ ስምዕን ዓመታት

፩/ በዓርድ ቤት መር አስጥረነት የሚደረገው ጥገኛ ሥራ ሂደት በእኩልነት እና በባለጉዳዮቹ ሙሉ ፍላጎት ላይ የተመሰረተ መሆኑን አስባታል።

፪ በግለግግት ሂደቱ ተከራካሪ ወገኖች የሚሰጡት የአገግነት ታላቅ ወይም ግንኙጤም ንግግር ለላብድ ቤት በግለሰቦች አይተርጉም። ለዚህም አስግግረው ግራግጡ ይሰጣል።

የፊ በዳርድ ቤት አስግጧኝት በኩል የሚደረጉ ግናቸጦቻ የሃሳብ ልዩዎች ግሰጥራዊነት የተጠበቀ ነጻ።

51. 00 807285

፩/ የአስማሂንት ሰልጠና ወስደው የፈደራል ጠትላይ ፍርድ ቤት የግያወጣጣን ምዘና ያለቱ ቢያንስ በሀገሪቱ የመጀመሪያ ዲግሪ ያላቸው እና ከአምስት አመት ያሳነሰ ጊዜ በሀገሪቱ ሙያ ያገለገሉ አስማሂዎች ሆነው ሊመረጡ ይችላሉ።

፪/ የዚህ አንቀጽ ንቡስ አንቀጽ (፩) የተገለጸውን ያሟሉ ባለሙያዎች የፈደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በግያዘጋጃው የእስማሪዎች ሮስተር ሙዝብ ወስጥ እንዲካተቱ ይደረጋል።

የ/ ፍርድ ቤቱ እንደአስፈላጊነቱ በቋሚነት ወይም በጊዜያዊነት ብቱ አስማሚዎችን ሊቀጥር ይችላል።

50 Where the proceeding is interrupted due to absence of the other party, the mediator shall report to the court by specifying the reason for the interruption and the court proceedings shall be initiated after the absent party paid appropriate fee.

6) Where the parties have reached an agreement through court annexed mediation or other dispute resolving mechanism, any paid court fee shall be reimbursed after deducting mediation expenses according to the Regulation.

7/ Supreme Court shall establish a Committee from Court Leaders, Judges and Senior Mediators which may support court annexed mediation activity and supervise mediators.

8/ The Federal Supreme Court shall issue directive for the implementation of this Article.

46. Principles of Mediation

1/ The parties shall be free and equal in any process of court annexed mediation.

2/ Communications of the parties shall not be admissible as evidence in the process of litigation. And the mediator shall give assurance for same.

3/ All communication of the court-annexed mediation shall be confidential.

47. Mediators

1/ A person with a bachelor degree in law and with at least five years of experience in the field of law and who has taken training in mediation and has fulfilled the criteria set by the Supreme Court may be appointed as Mediator.

2) A professional who has fulfilled the requirements provided for in Sub-Article (1) of this Article shall be entered in the roster of mediators prepared by the Federal Supreme Court.

3/ The court may hire mediators as permanent or temporary employee as may be necessary.

96. [SSE. 01-72PFS 10971]

- [illegible]

51. பெரிய தந்தி

- ፩፡ የፍርድ ቤት ወይም የጸሐፊን በነጻነት መሰራት የሚችል ወይም በጸሐፊ ላይ ተጽእኖ የሚያደርግ ወይም ለማድረግ የተከራ ግንኙነት ሰጪ በሌላ ህገ ከፍ ያለ ትግት ከሌለ በተር ከሦስት መር አሥራት ባላነሰ ከሁለት ግመት ባልበለጠ ጽኑ እሰራት ይተግል።

የፊ. የጤት ለገቢያ ጥክር ቤት በሰጠው

- ለ/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ከተደሞ የፌዴራል ፍርድ ቤት ሳኞች፤ ከፍተኛ ልምድ እና ብቃት ካላቸዉ የዐገ ባለሙያወች፤ ከየክሰርሳቲ ፖሊስን የተዉጣጡ ያለከፍያ የግሰሩ የዉጥ አግካሪዎችን ዘመምረጥ የፋኝነት ሥርዓት የዉጥ አግካሪ ምክር ቤት ሊያደራጅ ይችላል።

51. Decisions and Orders of the Federal Courts

- 1) Unless otherwise provided by law, decision and order rendered by any Federal Court shall be binding.
- 2) Decisions or orders of the Federal Courts shall be executed within Ethiopia. Any government body or institution, non-government organization or person residing in any region shall have the obligation to execute or cause to be executed such decisions or orders.
- 3) Any person who fails to discharge his obligation imposed by this Proclamation shall be held accountable in accordance with this Proclamation and any other relevant law.
- 4) Where two or more Regional or Federal Courts or Addis Ababa or Dire Dawa cities Courts claim or disclaim jurisdiction over a case, the Federal Supreme Court shall give the appropriate order thereon.

52. Criminal Liability

- 1/ Whoever obstructs the independence of court and judges or put pressure or attempts to put pressure on judges is punishable, unless a more severe penalty is provided for in another law, with simple imprisonment not less than three months and with rigorous imprisonment not exceeding two years.
- 2/ Whoever fails to obey a court order or decision hinders the execution thereof or fails to cooperate or give assistance when so requested is punishable, unless the more severe penalty is provided for in another law, with simple imprisonment not exceeding two years or with fine not exceeding birr 5,000.

53. External Judicial Advisory Council

- 1) The Federal Supreme Court may establish an external advisory council composed of ex-judges of the federal courts, highly experienced and qualified legal professionals, university Professors who serves in the council for free.

የአገሪቱ ምክር ቤት የፍርድ ቤትን የደንበኝነት ሥርዓት ለማሻሻል የፒሪዱ አስተዳደር ያልሆነ ምክር ሃሳቦችን በግጥሚያ እንዲያው ለሌሎች በፍርድ ቤት የፒሪባቲቲን ሰርዎች በግንኙነት የፍርድ ቤትን አስተዳደር ያገዛል።

የፊ አግካሪ ታክር ቤቱ ስራጫን በግንባርጫንበት ጊዜ የላኝነት ንጸነትን እና የላኝነት ሥነ-ምግባርን በግልጽ ማሳሰብ ይቻላል።

፪/ ዝርዝሩ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በጊዮማጸ
መመሪያ ይወሰናል።

98. 00 279X

ግንኙውም በሥር ፍርድ ቤት ውሳኔ ትር የተሰኘ ስሙ እግባብ ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ ሊጠይቅ ይችላል።

98. 6741 Δ5 00006.2 170-71 1" A 71

6/ የዘብብ ተወካዮች ምክር ቤት ይህን አዋጅ
አግባብነት ደንብ ሊያውጣ ይችላል፡፡

፪ የኢ.ፌ.ሪ.ሰ. ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይህንን አዋጅ ጠይቆ አዋጁን ተከትሎ የሚጠባበቅ ደንብ ለግሰሰዐታ የሚያሰኙ ሙመሪያ ያጠባል፡፡

11. 1-7.2769 67.2327

6) ይህ አዋጅ ተፈጻሚ ከመሆኑ በፊት የተጀመሩ ጉዳዮች በተጀመሩበት ፍርድ ቤት እና በነባሩ ዐገ መስተናገጫ ይቀጥላል።

፪/ በዚህ አዋጅ ከአገታቸው 16 እስከ አገታቸው 16 ድረስ የተወሰኑት ድጋፊዎች ተፈጥረው የግብዓት አዋጁ ከወጣቱ ከእነዚህ ዘርፍ ይገኛል።

ሀ) የአስተዳደር ወረቀቶች መተዳደሪያ ደንብ እስከሚወጣ ድረስ የወረቀቶች ትዝቢ ምደባ ዝውውር፣ እድገትና አስተዳደር የዚህን አዋጅ መርሆዎች ሳይቃረን ተደጥሮ ሲሰራበት በነበረው ሕገ መሰረት ይተገባል።

98. የተሻሩ ለ5 ተረጓጎች የ7ይኛው ስጋት

፩/ በዚህ አዋጅ አንተጽ ሃጼ ሳይ የተጠቀሰው
 እንደተጠበቀ ሆኖ ፣ የፈጸሙ ፍርድ ቤቶች
 አዋጅ ቱፒር ጽራቱን በሀገራችን እና አዋጁን
 ለማሻሻል የወጡ ቱፒራቸው ልዩነቶች/የሀገሪቱ
 ደረጃ/የሀገሪቱ ልዩነቶች/የሀገሪቱ እና ፍጥነት/የሀገሪቱ
 የሆኑ አዋጆች በዚህ አዋጅ ተሸረዋል።

27 The Advisory Council shall support administration of the court by providing non-binding recommendations and perform such other functions assigned to it by the court.

3) The Advisory Council shall perform its functions by complying with the principle of judicial independence and undertake its function with strict discipline.

4. The details shall be provided by directive issued by the Federal Supreme Court.

54. Lease of Asset

Any person who wishes to appeal from the decision of lower court shall have a right to appeal to appropriate court

55. Power to Issue Regulation and Directives

1. The House of Peoples' Representatives may issue Regulation for the implementation of this Proclamation.

2) The Federal Supreme Court may issue directives for the implementation of this Proclamation and Regulation issued under this Proclamation

56. Transitory Provisions

1) All pending cases shall continue to be heard by the same court in accordance with the repealed former law.

2/ The provisions of Article 11 to Article 15 of this Proclamation shall come into force after six months as of the effective date of this Proclamation.

3/ Recruitment, placement, promotion and transfer of non-judicial personnel shall continue to be governed by the repealed law in so far as they are consistent with this Proclamation until a regulation is issued to that effect.

57. Bengal and Inapplicable Laws

1/ Without prejudice to the provision of Article 56 of this proclamation Federal Courts Proclamation No 25/1996 as amended by Proclamations Nos. 138/1998, 254/2001, 321/2003 and 454/2005 are hereby repealed.

